

Studieplan for Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid (2015–2018)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 60

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk

Stuedsted: Høgskolen i Østfold, Halden

Kontakt

Studieprogramansvarlig

Avdeling for lærerutdanning

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Praktisk-pedagogisk utdanning (PPU) ved Høgskolen i Østfold reguleres blant annet av:

- nasjonal rammeplan med forskrift for denne lærerutdanningen, fastsatt 3. april 2003 av Utdannings- og forskningsdepartementet.
- forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold
- [forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning.](#)

Les mer om skikkethetsvurdering i [høgskolens studenthåndbok.](#)

Politiattest

I henhold til forskrift om opptak til høyere utdanning fastsatt av Kunnskapsdepartementet 31.01.2007, *kap. 6 Politiattest ved opptak til høyere utdanning*, skal alle studenter i praktisk-pedagogisk utdanning levere politiattest. Søkere med merknad på politiattesten som er relevant for opptak til studiet skal levere politiattesten innen 3 uker etter tilbud om studieplass er gitt. Søkere som ikke har merknad på politiattesten skal levere politiattest senest innen studiestart. Dersom søkeren får tilsagn om studieplass mindre enn fjorten dager før studiestart skal politiattest fremlegges senest tre uker etter tilbud om studieplass er gitt. Politiattesten skal ikke være eldre enn tre måneder.

Avdeling for lærerutdanning (Avdelingsstyret) vedtar hvert studieår tilbudet som vil bli gitt innen fagdidaktikk. Kunngjøring skjer i forbindelse med utlysning av studiet, og annonseres på høgskolens nettsider og i studieplanen.

Fagdidaktiske studietilbud

For heltidskullet 2015-2016 tilbyr HiØ følgende portefølje av didaktiske fordypninger:

- Drama/teater
- Fremmedspråk (engelsk, tysk, fransk, spansk)
- Kroppsøving/idrett
- Kunst & håndverk
- Matematikk
- Musikk
- Naturfag
- Norsk
- RLE
- Samfunnsfag
- Spesialpedagogikk

Det forutsettes tilstrekkelig antall kvalifiserte søkere for igangsetting av de ulike didaktikkemnene.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

Kunnskaper

Kandidaten er oppdatert innenfor sitt fagområde og har kunnskap om:

- sentrale pedagogiske og fagdidaktiske tema, teorier, problemstillinger, prosesser, verktøy og metoder innen fagområdet
- sentrale styringsdokumenter som lover, forskrifter og planer innenfor opplæring
- fagområdets og skolens historie, tradisjoner, egenart og plass i samfunnet
- barns og unges læring, utvikling og danning i ulike sosiale kontekster som oppvekstmiljø, og hva som fremmer likeverd og identitet
- læringsledelse og klasse miljø og om utvikling av gode relasjoner til og mellom elever, mellom skole, hjem og samfunn
- ulike didaktiske begreper og kategorier og om forhold og utfordringer dem imellom
- nasjonalt og internasjonalt forsknings- og utviklingsarbeid innenfor skole og opplæring
- barn og unges rettigheter
- har kunnskap om informasjonskilder og databaser, og kan evaluere og kvalitetssikre informasjon
- har kunnskap om e-læring og digitale læremidler

Ferdigheter

Kandidaten kan

- anvende pedagogisk og fagdidaktisk kunnskap fra forsknings- og utviklingsarbeid på praktiske - og teoretiske problemstillinger og treffe selvstendige, begrunnede valg
- selvstendig og i samarbeid med andre planlegge, gjennomføre og evaluere undervisning med utgangspunkt i forsknings- og erfaringsbasert kunnskap
- tilrettelegge for og lede gode, kreative læringsmiljøer
- vurdere og dokumentere elevers læring og utvikling og bidra til at elevene kan vurdere egen læring
- anvende digitale læremidler og delta i og legge til rette for e-læring
- reflektere over sammenhenger mellom vitenskapsfag og yrkesfag/skolefag, og over fagenes utforming og betydning i samfunnet.
- planlegge, begrunne, gjennomføre og vurdere elevtilpasset opplæring i samsvar med aktuelle læreplaner og lowerk

Generell kompetanse

Kandidaten

- har innsikt i fag- og yrkesetiske problemstillinger
- kan delta i planlegging, gjennomføring og vurdere reformarbeid i opplæring
- kan framstå som representant for profesjonen i samfunnsmessig sammenheng
- kan samarbeide med relevante grupper i og utenfor utdanningsinstitusjonen og gjennom dette bidra til god praksis
- kan bidra til et profesjonelt lærerfellesskap på tvers av trinn i opplæringsløpet
- kan stimulere til forståelse av demokrati og demokratisk deltakelse
- kan identifisere egne lærings- og kompetansebehov i tilknytning til yrkesutøvelsen og ha endrings- og utviklingskompetanse som grunnlag for å møte fremtidens utfordringer
- kan reflektere over egen faglig utøvelse og justere denne i samarbeid med andre
- har oversikt over ulike informasjonsressurser innen sitt fagfelt og kan gjøre kritiske vurderinger av informasjon og informasjonskilder
- har forståelse for og evne til å utvikle elevenes læringsstrategier og skape konstruktive og inkluderende læringsmiljø
- kan samarbeide med elever og møte dem ut fra deres individuelle og kulturelle forutsetninger og utvikle deres medansvar i undervisnings- og læringsarbeidet

Opptak

Minstekrav for opptak er ett av følgende:

1) Bachelor eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng med kompetanse i **ett** allmennfaglig skolefag på minimum **80** studiepoeng

eller

2) Bachelor eller tilsvarende utdanning på minimum 180 studiepoeng med kompetanse i **to** allmennfaglige skolefag som er relevante for undervisning i skolen i et omfang av minimum **60** studiepoeng hver.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Praktisk-pedagogisk utdanning utgjør til sammen 60 studiepoeng og består av følgende emner:

- Praktisk pedagogikk (omfang tilsvarende 30 studiepoeng)

- Didaktikk 1 (omfang tilsvarende 15 studiepoeng)
- Didaktikk 2 (omfang tilsvarende 15 studiepoeng)
- Praksisopplæring (totalt 12 uker)

Studiet er bygget opp som et integrert studium hvor emnene til sammen gir uttelling for 60 studiepoeng.

Praktisk pedagogikk går over begge semestre, og gis som separat emne for henholdsvis heltids- og deltidsstudenter.

Didaktikkemner er organisert som fellesundervisning for heltids- og deltidsstudenter, med samlinger tre ganger per semester. Studentene har til vanlig didaktikk i to fag. For heltidsutdanningen undervises didaktikk 1 i 1. semester (høst) med avsluttende arbeidskrav til jul, og didaktikk 2 i 2. semester (vår) med avsluttende arbeidskrav i april/mai. For studenter med ett skolefag i sin utdanning (80 studiepoeng eller mer), vil didaktikktilbudet ett av semestrene kunne gis som veiledning. Dette avhenger av antallet ett-fagsstudenter tilknyttet den aktuelle fagdidaktikken.

Didaktikk 1 knyttes til første praksisperiode og didaktikk 2 til andre praksisperiode. Så langt det er mulig skal studentene som har to fag i didaktikk undervise i begge fag i begge praksisperiodene.

Det er utarbeidet egne emnebeskrivelser for emnet *Praktisk pedagogikk* og de ulike didaktiske emnene. Alle emner avsluttes med arbeidskrav som må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Praksisopplæring inngår i emnene og studentene skal totalt ha 12 ukers praksis. Det er utarbeidet emnebeskrivelse uten studiepoeng for praksisopplæringen. Praksisopplæringen må være bestått før studenten kan fremstille seg til avsluttende eksamen (se pkt. Vurdering).

Organisering og læringsformer

Organisering

Heltidsstudiet er organisert med undervisning tre dager pr. uke gjennom hele studieåret, med unntak av praksisopplæringsperiodene som til vanlig er på 6 uker (høst) og 6 uker (vår). I tillegg kommer 6 samlinger á to dager i didaktikk samordnet med deltidsstudiet. Dette betyr at enkelte uker vil det være undervisning 5 dager pr. uke. Didaktikk 1 leses i første semester, og didaktikk 2 i andre semester, parallelt med henholdsvis første og andre praksisperiode.

For studieåret 2015-2016 er samlingene lagt til uke 37, 42 og 49 i høstsemesteret, og uke 2, 11 og 17 i vårsemesteret. Ved studiestart informeres studentene om forhold som angår gjennomføring av studiet og gjeldende forpliktelser. Studenter med to fag vil også bli informert om hvilket av deres fag som vil utgjøre henholdsvis fagdidaktikk 1 og fagdidaktikk 2.

Eksamensperiodene og praksisperioder kommer i tillegg til ordinær undervisning/samlinger. Det forventes at studentene gjennomfører praksisperiodene som en tilsvarende fulltidsansatt lærer i disse periodene.

Læringsformer; helhet og sammenheng

Rammeplanen for praktisk-pedagogisk utdanning legger vekt på sammenheng og helhet i studiet. Et bidrag i dette arbeidet er at det settes av noen dager til felles undervisning mellom pedagogikk og fag gitt i samarbeid mellom didaktikk- og pedagogikklærerne. Dette vil fremkomme av semesterplanen som blir tilgjengelig ved studiestart. Samtlige studenter, lærere og praksislærere inviteres til disse fellesdagene. Eksempler på slike felles temaer kan være:

- IKT i undervisningen, lovgiving, åndsverksloven, bruk av sosiale medier, muligheter/begrensninger
- grunnleggende ferdigheter i alle fag
- flerkulturelle perspektiv, herunder forståelse for samisk kultur
- frafall og bortvalg i videregående opplæring
- holdningsskapende arbeid i skolen, tiltak mot mobbing, etc
- skolen i samfunnet

Undervisning i pedagogikk og didaktikk foregår parallelt og inngår i hele studieforløpet for både heltids- og deltidsstudiet. Arbeidsformene legges opp slik at studentene:

- arbeider med praksisbaserte og problemorienterte oppgaver
- regelmessig fører logg i praksisopplæringen
- nyttiggjør seg oppgitte kilder og vurderer kildene kritisk og selvstendig
- deltar i evaluering av utdanningen
- framfører og formidler stoff for hverandre
- arbeider variert med ulike læremidler (analoge og digitale) og vurderer bruk av læremidlene kritisk
- integrerer IKT i sitt daglige studiearbeid, både i undervisningssituasjoner og i sammenheng med selvstudium.

Studentsamarbeid

Studentene har tilhørighet i en basisgruppe i pedagogikk og i arbeidsgrupper i didaktikkundervisningen. Studentsamarbeid er en viktig del av studiet.

Opplæring i læringsplattform og IKT som grunnleggende ferdighet

I studiet brukes læringsplattformen Fronter til organisering, arkivering og kommunikasjon. Tilgang til og ferdigheter i systemet er en forutsetning for deltakelse i studiet, det gis opplæring i starten av studiet. Bruk av IKT i grunnopplæringen inngår som en av skoleverkets fem grunnleggende ferdigheter. Dette krever at lærerutdanningen aktivt bruker IKT i sin undervisning og i studentenes arbeid. Kommunikasjon mellom lærere og studenter og mellom studenter vil i stor grad foregå gjennom læringsplattformen. Enkelte emner kan også operere med spesifikke krav til bruk av IKT. Studentene skal også i de enkelte emner gjøres kjent med hvordan de kan arbeide med de øvrige grunnleggende ferdigheter.

Ansvar og plikter

Den enkelte student er ansvarlig for å sette seg inn i studiets og skoleverkets planer. Studentene skal til en hver tid holde seg orientert om studiet ved hjelp av læringsplattformen Fronter. Det forventes regelmessig innsats i forhold til å sette seg inn i den oppgitte og aktuelle litteratur/kilder og arbeide med pålagte arbeidsoppgaver.

Bruk av bibliotek

Biblioteket skal bidra til studentenes informasjonskompetanse, det vil si evnen til å søke etter, finne, evaluere og bruke relevant faglig informasjon. I tillegg til personlig service, får studentene bibliotekundervisning der målsettingen er at de skal kunne søke i norske informasjonskilder, ha kjennskap til internasjonale databaser og kunne vurdere kvalitet på informasjon. Det vil også bli undervist i referanseteknikk. Bibliotekpersonalet gir nødvendig opplæring i dette.

Arbeidskrav

Det er knyttet arbeidskrav til praktisk-pedagogisk utdanning. Arbeidskravene beskrives under det enkelte emne. Arbeidskravene må være gjennomført og godkjent innen de til enhver tid gitte tidsfrister og før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Obligatorisk undervisning

Undervisningen for heltidsstudenter på PPU er obligatorisk og det føres fravær. Studenten kan ha inntil 20 % fravær. Fraværet regnes for hvert enkelt emne.

Veiledning

Studentene får tildelt veileder i tilknytning til obligatoriske oppgaver og utviklingsoppgave. Studenten er ansvarlig for å søke veiledning.

Praksis

Studentene skal totalt ha 12 ukers veiledet praksisopplæring (jfr. rammeplanen for studiet).

- Praksisopplæringen er organisert i to perioder, hver på 6 uker. Eventuell veiledet skoleovertakelse kommer i fradrag.
- Heltidsstudentene har én praksisperiode i høstsemesteret og én i vårsemesteret.
- I begge praksisperioder skal studentene ha 8-12 timer undervisning pr. uke og 2-3 timer skal i tillegg brukes til før-, underveis- og etterveiledning.

- Det er utarbeidet egen plan for praksisopplæringen, se emnebeskrivelse.
- Det er praksisskolen som vurderer studenten i praksis, mens faglærere fra HiØ følger opp studenten i praksisperiodene gjennom kontakt med student og praksislærer.

Normalt har studentene individuell praksis, men kan også organiseres i par eller i grupper på inntil tre. Det må imidlertid sikres et individuelt minimumstimetall hvor den enkelte student er ansvarlig for gjennomføringen. Ved gruppeveiledning øker veiledningstimetallet.

Praksisopplæringen knyttes til de undervisningsfag som studenten har i didaktikk i studiet. Så langt det er mulig skal studentene som har to fag i didaktikk undervise i begge fag i begge praksisperiodene.

Praksisopplæringen må være bestått før studenten kan framstille seg til eksamen. Det er bare adgang til å ta hver praksisperiode om igjen en gang ved *ikke bestått* praksisperiode. Får studenten vurdert samme praksisperiode til *ikke bestått* to ganger, må studiet normalt avbrytes.

Praksisskolen er, i samarbeid med høgskolen, ansvarlig for at praksisopplæringen skjer i samsvar med praksisplan og retningslinjer for praksis. Didaktikk-lærere og pedagogikk-lærere ved studiet har et felles ansvar for å holde kontakt med studentene mens de gjennomfører praksisopplæringen og rapportere hvordan den fungerer. Høgskolens fagpersonale organiseres med ansvar for bestemte studenter for hver periode. Praksisskolene har ansvar for å vurdere studenten i praksisopplæringen og skal skrive rapport fra perioden. Høgskolens faglærere kan veilede i denne prosessen.

Forsknings- og utviklingsarbeid

Undervisningen på studiet skal være forskningsbasert og dreie seg om nyere og aktuell forskning i læringsarbeid og undervisning. Studentene inviteres til medvirkning i fagpersonalets forskning. Studentene skal også gjennomføre et eget utviklingsprosjekt i løpet av studiet (se pkt. Vurdering).

Internasjonalisering

Studiet er en nasjonal lærerutdanning og skal forberede for arbeid i det norske skoleverket. Det er likevel naturlig at studiet også omfatter diskusjoner av skolesystemer i andre land og internasjonale perspektiv på utdanning. Det vil derfor også være mulig å gjennomføre deler av praksisopplæringen ved skoler i utlandet. Et slikt tilbud må behandles etter søknad og få godkjenning fra studiets ledelse. Det kan søkes om midler til utenlandsopphold.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og at de deltar i evaluering av studiet og emnene. Dette studieprogrammet blir jevnlig evaluert for å sikre og utvikle kvaliteten i programmet.

HiØ gjennomfører årlig en evaluering av studie kvaliteten ved et utvalg av høgskolens studieprogrammer (EVA2).

Fastsatt evaluering av studiet finner sted elektronisk etter første halvdel av studiet og like før eksamen. Ellers føres en løpende dialog mellom tillitsvalgte og fagansvarlige.

Det forutsettes også at det enkelte emne i studiet blir evaluert (EVA3).

Tilbakemelding underveis

Vurderingsformene er lagt opp slik at studentene gis vurdering både underveis og til slutt i hvert emne. De skal se sammenhenger mellom praksis og teori, oppleve varierte vurderingsformer og få veiledning og støtte i sin egen læring og personlige utvikling.

Studentene får tilbakemelding underveis i studiet i forbindelse med arbeidskrav og praksisopplæring. Tilbakemelding gis i både skriftlig, muntlig og i medvirkende form (utviklingssamtaler i pedagogikk).

Skikkethetsvurdering

Høgskolen har ansvar for å vurdere om den enkelte student er skikket for læreryrket. Skikkethetsvurderingen skal inngå i en helhetsvurdering av studentens faglige, pedagogiske og personlige forutsetninger for å kunne fungere som lærer. Løpende skikkethetsvurdering skal foregå gjennom hele studiet, men med fokus etter hvert semester. Hvis det er begrunnet tvil om en student er skikket, skal det foretas en særskilt skikkethetsvurdering. Studieleidelsen skal varsles så raskt som mulig dersom det er tvil om en students skikkethet, slik at eventuelle tiltak raskt kan iverksettes.

Departementet har fastsatt kriterier og prosedyrer for skikkethetsvurdering (jfr. forskrift om skikkethet i høyere utdanning). Vitnemål for fullført lærerutdanning forutsetter at studenten er vurdert som skikket for læreryrket.

Se også HiØs sider om skikkethetsvurdering.

Vurdering

Vurdering av praksis

Praksisopplæringen vurderes etter henholdsvis første og andre praksisperiode med *bestått/ikke bestått*. Praksisskolene (praksislærer og hovedkontakt) er ansvarlig for karaktersetningen.

For at studenten skal kunne fremstille seg til eksamen må han/hun ha fått godkjent alle arbeidskrav og bestått praksisopplæring. Se også pkt. *Praksis* for mer informasjon.

Vurdering av fagdidaktiske emner

Fagdidaktiske emner har ingen egen sluttvurdering, sluttvurderingen er inkludert i den totale vurderingen i emnet *Praktisk pedagogikk*. For å kunne fremstille seg til eksamen i *Praktisk pedagogikk*, må studenten ha fått godkjent alle arbeidskrav knyttet til sine fagdidaktiske emner. Arbeidskrav vurderes som godkjent/ikke godkjent.

Sluttvurdering

Sluttvurderingen består av to deksamener:

Individuelt utviklingsprosjekt (hjemmeoppgave) og muntlig eksamen.

Før studenten kan fremstille seg til eksamen må også alle arbeidskrav i didaktiske emner være godkjent. Sluttvurderingen, og dermed uttelling i form av studiepoeng, er knyttet til emnet *Praktisk pedagogikk*. Sluttvurderingen vurderes med bokstavkarakterer A - F. Se emnebeskrivelsen for detaljer om vurdering.

Avsluttende vurdering bygger på:

- de krav til akademisk standard som gjelder på universitets- og høgskolenivå
- de generelle mål som er gitt i rammeplan for utdanningen
- forventet læringsutbytte beskrevet i studieplanen og emnebeskrivelsene

Plagiatkontroll

Utviklingsprosjekt (hjemmeoppgave) skal til elektronisk plagiatkontroll. Andre emner og arbeidskrav kan bli gjenstand for plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig gjeldende *forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold*.

Vitnemål

Det føres to karakterer på vitnemålet:

1. Felles karakter for pedagogikk og fagdidaktikk (bokstavkarakter)
2. Karakter for praksisopplæringen (Bestått)

I tillegg føres fagdidaktisk spesialisering opp på vitnemålet, angitt som godkjent.

Litteratur

Litteraturlister som er publisert for emner frem i tid kan bli oppdatert foran hvert semester. Oppdatert litteraturliste vil være tilgjengelig i emnebeskrivelsene ved semesterstart.

Jobb og videre studier

Praktisk-pedagogisk utdanning kvalifiserer deg til å være lærer på 5.-10. trinn i grunnskolen, i videregående opplæring og i voksenopplæring.

Studiet kan være påbygging til bachelorgrad, mastergrad eller lignende, men kan også inngå i et fireårig eller femårig utdanningsløp til adjunkt- eller lektorkompetanse.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Unni Hagen, 27.06.2014.

Studieplanen er revidert

Studieleder Kristin Solli, 21.04.2015

Studieplanen gjelder for

Studieplanen gjelder for perioden 2015-2016 (heltidsstudenter med opptak høst 2015). Se egen studieplan for PPU deltid 2015-2017 og PPU for yrkesfag, deltid 2015-2017.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2015

Pedagogisk emne

LPHPED12 - Del 1 av 2
Praktisk pedagogikk

Emner i didaktikk

LPDR112
Drama/teater, didaktikk 1

0 stp

LPKR112
Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 1

0 stp

LPNA112 Naturfag, didaktikk 1	0 stp
LPSF112 Samfunnsfag, didaktikk 1	0 stp
LPSP112 Spesialpedagogikk, didaktikk 1	0 stp
LPFRE112 Fremmedspråk, didaktikk 1	0 stp
LPMUS112 Musikk, didaktikk 1	0 stp
LPKH112 Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 1	0 stp
LPNOR113 Norsk, didaktikk 1	0 stp
LPRLE113 Religion, livssyn og etikk, didaktikk 1	0 stp
LPMA112 Matematikk, didaktikk 1	0 stp

Undervisningspraksis

LPHPRAH15 Praksisperiode 1, 6 uker	0 stp
---------------------------------------	-------

Vår 2016

Pedagogisk emne

LPHPED12 · Del 2 av 2 Praktisk pedagogikk	60 stp
--	--------

Emner i didaktikk

LPDR212 Drama/teater, didaktikk 2	0 stp
LPKH212 Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 2	0 stp
LPRLE212 Religion, livssyn og etikk, didaktikk 2	0 stp
LPMA212 Matematikk, didaktikk 2	0 stp

LPNOR212 Norsk, didaktikk 2	0 stp
LPFRS212 Fremmedspråk, didaktikk 2	0 stp
LPKR212 Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 2	0 stp
LPSF212 Samfunnsfag, didaktikk 2	0 stp
LPMUS213 Musikk, didaktikk 2	0 stp
LPNA213 Naturfag, didaktikk 2	0 stp

Undervisningspraksis

LPHRAV15 Praksisperiode 2, 6 uker	0 stp
--------------------------------------	-------

LPHPED12 Praktisk pedagogikk (Høst 2015–Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 60

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Høgskolen i Østfold, Halden

Emneansvarlig: Olav Erik Kolstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: 1 år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid*.

Emnet utgjør tilsammen 60 studiepoeng, men har et undervisningsomfang tilsvarende 30 studiepoeng. Eksamen (og uttelling av studiepoeng) omfatter også fagdidaktiske emner. Se også generell del av studieplanen for mer informasjon om dette.

Undervisningssemester

1. og 2. semester (høst og vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Studenten har kunnskap om:

- læring og læringssyn
- læreplanteori og undervisningsplanlegging

- hvordan samfunnsutviklingen preger og preges av barne- og ungdomskulturen og barn og unges opplærings- og oppvekstsituasjon
- elevens/lærlingens mestring og motivasjon
- skolens historiske og aktuelle funksjon som samfunnsinstitusjon og kulturbærer nasjonalt og internasjonalt
- skolens funksjon i utvikling av elevers sosiale og individuelle utvikling
- grunnleggende etiske prinsipper og dilemmaer i lærerprofesjonen
- skolens/lærebedriftens særtrekk som organisasjon
- skolens plass i lokalsamfunnet som lærings- og samarbeidsarena med aktuelle institusjoner og personer
- undersøkelsesmetoder i forsknings- og utviklingsarbeid

Ferdigheter

Studenten:

- kan kartlegge og vurdere elevens/lærlingens læreforutsetninger som grunnlag for tilpasset opplæring
- kan planlegge, lede og vurdere læringsarbeidet for mangfoldet av elever
- kan vurdere og anvende læreplaner, lowerk og styringsdokumenter i læringsarbeidet
- har evnen til å søke og anvende kunnskap i møte med pedagogiske utfordringer og problemer i praksisfeltet
- er i stand til å bruke og begrunne varierte arbeids- og vurderingsformer som fremmer differensiering, elevaktivitet og innovative læreprosesser
- kan samarbeide med elever/lærlinger, kolleger og andre i å utvikle skolen
- kan skape god kommunikasjon og relasjonsbygging

Generell kompetanse

Studenten:

- har generell kompetanse til å ivareta egen personlige utvikling som forbilde og rollemodell, skape interesse for pedagogisk utviklingsarbeid og utvikle forståelse for sammenhengen mellom læring og skolens funksjon i samfunnet
- har utviklet faglig, pedagogisk, didaktisk, etisk og sosial kompetanse og profesjonell endringsvillighet
- har oversikt over ulike informasjonsressurser i faget og kan gjøre kritiske vurderinger av informasjon og informasjonskilder
- har utviklet bevissthet om sosiale mediers rolle hos dagens unge

Innhold

Første del av studiet (tilsvarende et omfang på 15 studiepoeng):

Studentene jobber med følgende tema:

- Lærerprofesjonalitet og yrkesetikk
- Didaktikk og læreplanarbeid
- Om kunnskap og læring
- Læringsvilkår og læringssyn
- Klasseledelse
- Vurdering og veiledning

Andre del av studiet (tilsvarende et omfang på 15 studiepoeng):

Studentene jobber med følgende tema:

- Skolen som organisasjon

- Tilpasset opplæring og differensiering
- Inkludering og flerkulturell pedagogikk
- Sosialisering og utvikling av sosial kompetanse
- Utviklingsarbeid, innovasjon og entreprenørskap
- Skolehistorie og skolen i samfunnet

Undervisnings- og læringsformer

Læringsformene vil basere seg på variasjon i arbeidsmåter og med medvirkning og deltakelse fra studentenes side. Arbeid med anvendelse av digitale læringskilder og bruk av digitale verktøy vil bli vektlagt. Læringsformene skal også ha fokus på relasjonsbygging, gjennom gruppevirksomhet faglig og tverrfaglig.

Noe av undervisningen i pedagogikk skjer i samarbeid med fagdidaktikk.

Praksis

Studentene skal ha 12 ukers veiledet praksisopplæring. Praksis er organisert i to perioder, hver på 6 uker. Eventuell veiledet skoleovertakelse kommer i fradrag. Se generell del av studieplanen og egne emnebeskrivelser for praksisperiodene.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte.

Emnet baseres på frammøte og aktiv deltakelse. Tillatt med 20 % fravær, regnet pr. semester.

2) Gruppeoppgave (3 -5 studenter) om observasjon/beskrivelse av elev-/læringsmiljø.

Dette kan være laget som en photostory/digital presentasjon med bilder/lyd, med kommentarer i forbindelse med skoleovertakelse (heltidsstudiet), eller som en ren observasjon av undervisning i en valgt klasse. Studentene skal i tillegg skrive en individuell refleksjonslogg knyttet til skoleovertakelsen. Denne oppgaven utføres tidlig i studiet.

3) Midtveiprøve om tema i pedagogikk som er gjennomgått og arbeidet med i første halvdel av emnet.

Prøven kan utformes og gjennomføres på en måte som lærere og studenter finner formålstjenlig, men ut fra den klare føringen at studenten kan bli prøvd i forhold til de relevante læringsutbyttebeskrivelsene for emnet.

4) Alle arbeidskrav knyttet til fagdidaktiske emner må være godkjent.

5) Begge praksisperioder må være bestått.

Alle arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Dersom arbeidskrav nummer 2 og/eller 3 blir vurdert til ikke godkjent, kan studenten få ett nytt forsøk til ny frist fastsatt av faglærer.

Ved ikke godkjente arbeidskrav som handler om tilstedeværelse (arbeidskrav 1) og/eller godkjenning av fagdidaktiske emner (arbeidskrav 4), må studenten normalt følge undervisningen på nytt.

For godkjenning av praksis (arbeidskrav 5), se egne retningslinjer for praksis og gjeldende forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold.

Eksamen

Underveisvurdering:

Studentene skal få tilbakemeldinger underveis i studiet knyttet til læringsutbyttebeskrivelsene i emnebeskrivelsen for pedagogikk og kan gis muntlig eller skriftlig, i samlet studentgruppe, i basisgrupper/faggrupper eller individuelt.

Sluttvurdering:

Eksamen i *Praktisk pedagogikk* inngår i en helhetlig vurdering for PPU-studiet, dvs. at eksamen også inkluderer sluttvurdering av fagdidaktiske emner. Sluttvurderingen er delt i to deleksamener:

Deleksamen 1. Utviklingsprosjekt (individuell hjemmeoppgave), teller 50 % av total karakter

Utviklingsprosjektet er individuelt og skrives i form av en rapport. Utviklingsprosjektet er definert som en dybdekomponent. Omfang: ca. 25 sider +/-2. Nærmere spesifikasjoner om format vil bli gitt. Rapporten skal leveres inn 3 - 4 uker før muntlig eksamen etter nærmere angitt frist. Rapporten skal leveres inn i to trykte eksemplarer og som elektronisk versjon.

Veiledning: det gis veiledning på utviklingsoppgaven av oppnevnte veiledere. Veileder skal godkjenne problemstilling for oppgaven.

Utviklingsprosjektet skal til elektronisk plagiatkontroll. Besvarelser som er helt eller delvis identiske vil ikke bli godkjent. Helt eller delvis identiske besvarelser er å anse som forsøk på fusk. Se for øvrig gjeldende *forskrift om eksamen og studierett ved Høgskolen i Østfold*.

Utviklingsprosjektet må være bestått før deleksamen 2 (muntlig eksamen) kan avlegges.

Deleksamen 2. Individuell muntlig eksamen, teller 50 % av total karakter

Varighet: ca 45 minutter.

Den muntlige eksaminasjonen er en dialog mellom sensor/eksaminator og student som skal vise studentens kompetanse innenfor studiets kunnskaps-, ferdighets- og kompetanseområder.

Det utarbeides vurderingskriterier for både den skriftlige og muntlige eksamen.

Karaktersystem og sensur

Eksamensbesvarelsene vurderes av ekstern og intern sensor.

Deleksamener inngår i samlet karakter for emnet, og gir uttelling først når begge deleksamener i emnet er bestått. Sammenslåing av deleksamener skal skje automatisk via det studieadministrative systemet. Det benyttes en gradert karakterskala fra A til F, hvor A er beste karakter, E er dårligste bestått karakter og F betyr Ikke bestått.

Ved nyeksamen for å forbedre karakter må begge deleksamener tas på nytt.

Ved nyeksamen som følge av stryk på muntlig, arrangeres det kun ny muntlig, studenten skal i disse tilfellene ikke skrive ny utviklingsoppgave.

Klageadgang: ved klage på sensur på utviklingsoppgaven skal denne vurderes på nytt.

Evaluerings av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk, dvs. hele studiet):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsingsperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørving 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur i pedagogikk PPU (A) 2014 - 2015 (2016):

- Bergem, Trygve 2011: *Læreren i etikkens motlys*. Gyldendal Akademisk
- Børhaug, Kjetil og Solhaug, Trond 2014: *Skolen i demokratiet, demokratiet i skolen*, Universitetsforlaget
- Breilid, Nils og Lassen, Liv 2010: *Den gode elevsamtalen*, Gyldendal akademisk
- Dale, Erling Lars 2001: *Om utdanning. Klassiske tekster*. Utvalgte kapitler.
- Ekeberg, Torill Rønsen & Holmberg, Jorun Buli 2009: *Tilpasset og inkluderende opplæring i en skole for alle*. Universitetsforlaget.
- Engh, Roar (red.) 2011: *Vurdering for læring i skolen*. Høyskoleforlaget.
- Engvik, Hestbek, Hoel og Postholm (red.) 2013: *Klasseledelse - for elevenes læring*. Akademika Forlag
- Krumsvik, Rune Johan og Säljö, Roger (red.) 2013: *Praktisk-pedagogisk utdanning. En antologi*. Fagbokforlaget
- Linder, Anne 2012: *Å skape gode relasjoner*. Et hefte på 58 sider i serien «Dette vet vi om», redaktør Thomas Nordahl, Gyldendal Akademisk
- Riksaasen (red) 2010: *Læreren i skolen og samfunnet*. Tapir Akademisk Forlag.
- Postholm, May Britt og Jacobsen, Dag Ivar 2011: Læreren med forskerblikk: innføring i vitenskapelig metode for lærerstudenter. Høyskoleforlaget

Kompendium i pedagogikk, PPU (A), 2014 - 2015 (2016):

Bråten, Ivar & Anne Cathrine Thurmann-Moe, 1996: Den nærmeste utviklingssonen som utgangspunkt for pedagogisk praksis. I Ivar Bråten (red.): *Vygotsky i pedagogikken*, Cappelen Akademisk Forlag. Side 123-143 (19 sider)

Dale, Erling L. & Wærness, Jarl I. 2007: Læringsplakatens prinsipper for opplæringen. I Jorunn Møller & Liv Sundli (red): *Læringsplakaten. Skolens samfunnskontrakt*. HøyskoleForlaget . Kap 2 (19 sider).

Dysthe, Olga 2001: Sosiokulturelle teoriperspektiv på kunnskap og læring. I: Olga Dysthe (red.): *Dialog, samspel og læring*. Abstrakt forlag. S.33- 69 (35 sider)

Elstad, Eivind & Turmo, Are 2006: Hva er læringsstrategier? Kap 1 (10 sider) | Elstad, Eivind & Turmo, Are 2006: *Læringsstrategier. Søkelys på lærernes praksis*. Universitetsforlaget.

Hermansen, Mads (red) 2011: Lærerens psykologibog. Læringsledelse, didaktiske oppgaver og samarbeide. Kap 10 i Sørensen, Susanne Ploug: *Lærerblikket*. Akademisk Forlag. København (23 sider).

Jensen, Roald 2012: *...om å sette læring i system. Om læring og kvalitet i skolen*. Oplandske Bokforlag. Kap. 6 (48 sider)

Jensen og Roald i Postholm, Haug, Munthe, Krumsvik (red.) 2012: *Lærere i skolen som organisasjon*, kap 5: Skolen som organisasjon og arbeidsfellesskap og deler av kap. 8: Skolen i samarbeid med barnevernet (12 sider).

Johansen, J-B. 2007: Det utfordrende læringsmiljøet. I Johansen, J-B & Sommer, D. (red): *Oppdragelse, danning og sosialisering i læringsmiljøer*. Universitetsforlaget. Kap. 6 (20 sider)

Johnsen et. al (2006): *Samarbeid i skolen*. Namsos. Pedagogisk Psykologisk Forlag Kap: 7 (10 sider).

Kvello, Øyvind 2012: Sosialiseringbegreper. Kap. 1 (40 sider) i *Oppvekstmiljø og sosialisering*. Gyldendal Akademisk

Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider)

Røe Ødegård, Inger Karin 2014: *Pedagogisk entreprenørskap i lærerutdanning*. Cappelen Damm Akademisk, Kap. 4 (13 sider)

Samnøen, Øystein 2014: *Mobbing på digitale arenaer*. Cappelen Damm Akademisk Kap. 3 (24 sider).

Skrøvset, Siw og Torbjørn Lund: *Prosjektarbeid - fra ord til handling*, 1998. Cappelen Akademisk Forlag. Kap 3 (15 sider)

Solli, Kjell Arne, 2008: *Spesialundervisning i grunnskolen 2008: et felt i frammarsj eller på stedet hvil?* Spesialpedagogikk nr. 5/2008

Strøm, Martin H. (red) et al. 2007: *Prosjektorganiseret praktik i læreruddannelsen - en metodebok om praktiken som samarbeidsprosjekt*. Kap 3 (26 sider)

van Manen, M. 1995: On the Epistemology of Reflective Practice. *Teachers and Teaching: theory and practice*. Vol 1/1, pp 33-50

Øzerk, Kamil 2006: *Opplæringsteori og læreplanforståelse*. Kap. 3: Etterkrigstidens sentrale læreplandokumenter for folkeskolen og grunnskolen (side 119 til 134, 15 sider) og fra kap. 8: Kunnskapssyn, skolens lærestoffmessige innhold og organisering. (side 127 - 137, 10 sider), Oplandske Bokforlag

Offentlige dokumenter:

Lov om opplæring med forskrift og Kunnskapsløftet:
<http://www.udir.no/Regelverk/Lover-og-forskrifter/>

Regelverk knyttet til minoritetsspråklige elevers og voksnes opplærings situasjon:

<http://www.udir.no/Regelverk/Tolkning-av-regelverket/Elementer-med-sarskilte-behov/Minoritetsspraklige/Regelverk-knyttet-til-minoritetsspraklige-elevers-og-voksnes-opplaringssituasjon/>

Nyttige veiledere (Utdanningsdirektoratet):

Utvikling av læringsmiljø/klasseledelse:

<http://www.udir.no/Utvikling/Ungdomstrinnet/Klasseledelse/>

Utvikling av sosial kompetanse:

http://www.udir.no/PageFiles/35221/Veil_Sos_kompetanse.pdf

Ressursside om mobbing:

<http://www.udir.no/Laringsmiljo/Arbeid-mot-mobbing/>

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:28

LPDR112 Drama/teater, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Liv Anne Fossbråten

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Drama/teater, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk, dvs. hele studiet):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Noe litteratur kommer i tillegg.

LPKR112 Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Birgitte Nordahl Husebye

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPNA112 Naturfag, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Gerd Johansen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Naturfag, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

Bok:

Knain, E., & Kolstø, S. D. (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler (I tillegg kommer noen artikler, ca. 100 s., som vil være særskilt relevant i forhold til tema det arbeides med i undervisning):

Abrahams, I., & Millar, R. (2008). Does practical work really work? A study of the effectiveness of practical work as a teaching and learning method in school science. *International Journal of Science Education* 30(14), 1945-1969.

Braund, Martin, & Campbell, Bob. (2010). Learning to Teach About Ideas and Evidence in Science: The Student Teacher as Change Agent. *Research in Science Education*, 40(2), 203-222. doi: 10.1007/s11165-008-9110-0

Kind, P.M. (2003). Praktisk arbeid og naturfagvitenskapelig allmenndannelse. In B. Bungum, D. Jorde & S. Sjøberg (Eds.), *Naturfagdidaktikk: perspektiver, forskning, utvikling* (pp. 226-244). Oslo: Gyldendal akademisk.

Knain, E. (2005). Skrivning i naturfag: mellom tekst og natur. *NorDiNa, NB(NB)*, 73-84.

Kolstø, S. D. (2001). Scientific literacy for citizenship: Tools for dealing with the science dimension of controversial socioscientific issues. *Science Education*, 85(3), 291-309.

Millar, R. (1996). Towards a science curriculum for public understanding. *School Science Review*, 77(280), 7-18.

Ødegaard, M., & Arnesen, N. E. (2010). Hva skjer i naturfagklasserommet? Resultater fra en videobasert klasseromsstudie; PISA. *NorDiNa*, 6(1), 16-32.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:29

LPSF112 Samfunnsfag, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Ronald Nolet

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonsskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerenrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Samfunnsfag, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

- Lena Bostrøm: *Fra undervisning til læring*, Kommuneforlaget, 2001 (s. 11 - 127)
- Rolf Mikkelsen og Per Jarle Sætre (red): *Geografididaktikk for klasserommet*, Høyskoleforlaget 2010 (s. 127 - 194)
- Theo Koritzinsky: *Samfunnskunnskap - fagdidaktisk innføring*, Universitetsforlaget, Oslo 2006, 2. utgave (s. 13 - 250)
- Karin Taube: *Mappevurdering, undervisningsstrategi og vurderingsredskap*, Tano Aschehoug, 2000 (s.11 - 82)
- Erik Lund: *Historiedidaktikk - en håndbok for studenter og lærere*, 4. utgave, Universitetsforlaget, Oslo 2011 (kap. 1 -5, 8 og 10)
- Kjetil Børhaug m.fl.: *Fagenes Begrunnelser - Skolens fag og arbeidsmåter i dannelsesperspektiv*, Fagbokforlaget 2005. (Del 3 - s. 155 - 210)

Kompendium (30 sider):

- Nicola Bright and David Leat: Towards a new professionalism
  - David Leat and David Kinniment: Learn to debrief
  - Ronald Nolet: Teaching thinking in Social Science and Geography
-

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:29

LPSP112 Spesialpedagogikk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Olav Erik Kolstad

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Spesialpedagogikk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 – 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

- Ekeberg/Holmberg 2009: *Likeverdig og tilpasset opplæring i en skole for alle*. Universitetsforlaget.
- Rygvold/Ogden 2008: *Innføring i spesialpedagogikk*. Gyldendal akademisk
- Utdanningsdirektoratet: *Veileder til Opplæringsloven i spesialundervisning*

Kompendium og artikler.

LPFRE112 Fremmedspråk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerenrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikk lærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Fremmedspråk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPMUS112 Musikk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Elisabeth Giske

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerenrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikk lærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Musikk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

Røys, Helge, Gjosund, Peik og Huseby, Roar 2007: *Didaktikk i skolen*. Damm Egmont

Johnsen, Bjørn 2013: *Musikkfaget på ungdomstrinnet*. Fagbokforlaget

LPKH112 Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Solveig Toft

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget

- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80%)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPNOR113 Norsk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerenrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Norsk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 05.09.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

- Henning Fjørtoft: *Norskdidaktikk*; Fagbokforlaget/Landslaget for norskundervisning, 2014

Andre litteraturforslag opplyses ved studiestart.

LPRLE113 Religion, livssyn og etikk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Alf Rolin

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget

- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80%)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikk lærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Religion, livssyn og etikk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

* = i kompendiet

(Bøkene uten stjerne kan kjøpes i bokhandelen)

* Afdal, G. (2013) 'De store spørsmål og de små samtaler: Læreren som leder og deltaker i arbeid med religion', i: Christensen, H. og Ulleberg, I. (red.) *Klasseledelse, fag og danning*. Oslo Gyldendal akademisk, 191-210 (20 s.)

Andreassen, B.-O. (2012) Religionsdidaktikk. En innføring. Oslo: Universitetsforlaget. (225 s.)

* Björlin, O. (2008) «Religionsläraren och religionerna», I: Lundberg, J. G. og Persson, B. L. (red.): religionskunskap.nu. Föreningen lärare i religionskunskap. Årsbok, 40, s. 71-85 (15 s.)

* Breidlid, H. and T. Nicolaisen (2011) 'Fortellingens ulike dimensjoner' i: I begynnelsen var fortellingen. Oslo: Universitetsforlaget, s. 57-76 (20 s.)

* Børresen, B. (2008) 'Filosofisk samtale som arbeidsmåte', Religion og livssyn, 20, nr. 2, 40-44 (5 s.)

* Enger, T. (1996) 'Læreren i grunnskolens nye religionsfag: Åpent sinn og tomt hjerte?' Kirke og Kultur, 313-322 (10 s.)

* Fauske, R. (2013) «Eg er så redd for ikkje å vere nøytral nok» Korleis skal ein tolke kravet om ei objektiv og nøytral undervisning, og kva problem er knytte til desse målsettingane?», i: Bente Afset m. fl. (red.) Kunnskap til hva? Om religion i skolen. Trondheim: Akademika forlag, s. 215-238

* Franck, O. (2013) «Den tredje vägen: mellan objektivistiska och subjektivistiska bilder av tro i undervisning i religionskunskap. Religious literacy= Religiös literacitet?», Religion och livsfrågor (3), s. 19-23

* Fuglset, K. S. (2006) Fenomenet religionsundervisning. Fenomenologisk religionspedagogikk i det postsekulære samfunnet, HBO-rapport 6. Bodø: Høgskolen i Bodø. Kapitlene 2: 'Livsverda som forskningsfelt', 18-36 (19 s.)

* Fuglseth, K. S. (2006) «For mykje eller for lite religion i det offentlige rommet?», Kirke og Kultur, nr. 1, 92-102 (11 s.) (=kap. 4 'Samfunnets religiøse grunnlag' i boken Fenomenet religionsundervisning)

* Funch, C. (2011) 'Etisk og eksistensdanning - gjennom 'den store' og 'den lille' fortælling', Religionslæreren (2), 3-4 (2 s.)

* Gulbrandsen, E. (2002) «Den beste innfallsvinkelen for å starte arbeidet med filosofisk tenkning sammen med barn - finnes den?», Barn, nr. 3, 85-97 (12 s.)

* Gustafsson-Lundberg, J. (2006) «Religion, politik og globalisering. Religionsdidaktiska perspektiv». I: Lundberg, J. G. og Persson, B. L. (red.): religionskunskap.nu. Föreningen lärare i religionskunskap. Årsbok, 38, 79-93 (15 s.)

* Halvorsrud, Merete Moe og Moe, Steinar (2012) «RLE-faget i lokale læreplaner - en fallitt i skolen?», Prismet, 63, nr. 2-3, 157-172 (16 s.)

* Halvorsen, T. (2007) «Kohlbergkontroverser», Norsk sosialt arbeid (2), s. 90-104

* Hansen, M. (2007) 'Pluralismen indad og udad. Skitse til en pluralistisk religionspædagogik på bakgrund av Robert Jacksons bog fra 2004: 'Rethinking Religious Education and Plurality', Religionslæreren (5), 10-15 (6 s.)

* Helskog, Guro H. (2012) «Danning i retning av menneskelig modenhet og visdom gjennom filosofisk dialog», Norsk filosofisk tidsskrift 47 (1), s. 46-60

* Herold, B. (2008) 'Undervisning med film', Religionslæreren, (1), 6-8 (3 s.)

* Härenstam, K. (2000) Kan du höra vindhästen?: religionsdidaktik - om konsten att välja kunskap, Lund: Studentlitteratur, kap. 7, 'Didaktiska reflektioner', 123-164 (42 s.)

* Johnsen, E. B. m. fl. (1997) Kunnskapens tekster. Jakten på den gode lærebok. Oslo: Universitetsforlaget, s. 196-197, 204-206 (5 s.) (Om lærebokanalyse)

* Jämtrud, U. (2010) 'Film öppnar dörren til livsfrågorna', Religion & livsfrågor, (4), 5-7 (3 s.)

- * Jämtrud, U. (2008) 'IKT i religionsundervisningen', Religion & livsfrågor, 38, nr. 3, 11-14 (4 s.)
- * Krogstad, K. (2012) «En undersøkelse av RLE-faget med blick for det lokale», Prismet, 63, nr. 2-3, 143-155 (13 s.)
- * Kvamme, O. A. (2008) «Om det reviderte religion og etikk-faget», Religion og livssyn, 20, 1, 6-10 (5 s.)
- * Larsson, R. (2006) 'Livsfrågor - Religion - Livsvärld. Några funderingar i anslutning til H.-G. Heimbrocks bok om en kontextuell religionsdidaktik', Religion & livsfrågor, 36, nr. 4, 10-12 (3 s.)
- * Laudrup, C. (2006) 'Religion og religionsundervisning i EU - Religionspædagogiske integrationsstrategier i EU', i: Andersen. P. B. m. fl., Religion, skole og kulturell integration i Danmark og Sverige. København: Museum Tusulanums Forlag, 183-203 (21 s.)
- * Leer-Salvesen, K. (2013) «Filmundervisning og fiendebilder», Religion og livssyn, 25, 1, s. 7-11 (5 s.).
- * Leirvik, O. (2011) «Religionskritikk på moralsk grunnlag», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 17-21 (5 s.)
- * Lied, I. og Lied, S. (2010) «Vurdering i RLE», i: Dobson, Stephen og Engh, Roar (red.), Vurdering for læring i fag. Kristiansand: Høyskoleforlaget, s. 125-135 (11 s.).
- * Lied, S. (2009) 'Mangfold i det livssynsplurale norske klasserommet - utfordringer og muligheter for lærerutdanningen', Acta Didactica Norge, 3, nr. 1, s. 1-23 (24 s.)
- * Lippe, M. von der; Hansen, O. H. B. (2006): 'Hot-seat i KRL', i: Ett fag - mange muligheter. En prak-tisk håndbok i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap. Kristiansand: Høyskoleforl., 96-102 (24 s.)
- * Neegaard, G., S. Øiestad Grande, R. Kvalvaag, R. Reinvang, og S. Østberg (2006) «Innføring i religionskunnskap» I: Gunnar Neegaard (red.). Logos og Dharma: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget, 2006, 17- 40 (24 s.)
- * Olsen, H. S. (2011) 'Den æstetiske erfaring som nutidig religionsdiskurs', Religionslæreren, 1, 3-5 (3 s.)
- * Roald, A. S. (2011) «Religionskritiske stemmer i den moderne islamske tradisjonen», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 22-26 (5 s.)
- * Rolin, A.: 'Verdifor midling gjennom prosjektarbeid', Prismet 49 (1998), 107-115 (9 s.)
- * Skeie, G. (2002) 'Livssyn og livstolkning', Tidsskrift for Teologi og Kirke, (2), 83-105 (23 s.) http://www.idunn.no/ts/ttk/2002/02/livssyn_og_livstolkning
- * Skirbekk, G. (2011) «Religionskritikk - kvifor og korleis?», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 12-16 (5 s.)
- * Stubø, I. (2012) «Den norske grunnskolen formålsparagraf. Verdietikk i moralfilosofisk lys», i: Lied, Sidsel og Osbeck, Religionsdidaktisk arbeid pågår! Valset: Opplandske Bokforlag, 79-108 (30 s.)
- * Stålsett, S. (2011) «'Gud' som kritisk instans. Kristne ressurser til en religionskritikk innenfra'. Religion og livssyn, 23, nr. 3, 27-31 (5 s.)
- * Synnes, R. M. (2010) «Religiøsitet blant unge muslimer og kristne i Oslo. Fra barnetro til voksentro», Tidsskrift for ungdomsforskning, 10, nr. 2, 3-18 (16 s.) <http://www.ungdomsforskning.no/>

* Thomas, A. (2010) «Farlig religion: om forskjellen på forkynnelse og holdnings-dannelse», Religion og livssyn (1), s. 22-28

* Tønnesen, E. S. (2013) «Å vise fra det uutsigelige - bruk av film i religionsundervisningen», Religion og livssyn, 25, nr. 1, 12-16 (5 s.)

* Vestøl, J. M. 'Etikkundervisning' (5 s.) <http://folk.uio.no/jonv/reldid/etikk/index.html>

* Vestøl, J. M. (2008) «Nye læreplaner - nye kompetansekrav», Religion og livssyn, 20, 1, 11-19 (9 s.).

* Lippe, M. von der (2013) «Hvordan snakker ungdom om religion - og hvorfor snakker de sånn?», din (2), s. 7-3

Totalt 889 s.

LPMA112 Matematikk, didaktikk 1 (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Audun Rojahn Olafsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten

- kan begrunne fagets plass i skoleverket
- kjenner godt til læreplanverket samt sentrale styringsdokumenter
- har kunnskap om modeller for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisningen i faget
- har kunnskaper om informasjonskilder i faget

Ferdigheter:

Studenten kan

- anvende og reflektere over teori for planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning
- formulere mål/læringsutbytte
- utarbeide kjennetegn på måloppnåelse og kriterier for vurdering av og for læring i faget
- utføre systematiske søk etter faglig og relevant informasjon, anvende ulike kriterier for kildekritikk
- anvende relevante læremidler i faget

Generell kompetanse:

Studenten

- kjenner faglærerenrollen og anvar for å skape et godt læringsmiljø
- kan arbeide sammen med andre faglærere og kolleger
- kan kritisk reflektere over egen utvikling som lærer og klasseleder
- har oversikt over ulike informasjonsressurser og læremidler innen sitt fagfelt og kunne gjøre kritiske vurderinger av disse
- har et bevisst forhold til etiske spørsmål i faget

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Vitenskapsfaget, profesjonsfaget, skolefaget
- Læreplaner og fagdidaktisk arbeid
- Arbeidsmåter i faget, undervisningsmetoder og prinsipper
- Læremidler inkludert IKT
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er seks ukers praksisopplæring i skoler/utdanningsinstitusjoner knyttet til emnet. Det foreligger egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Hjemmeoppgave om undervisningsplanlegging, gjennomføring og evaluering i faget, omfang 12-15 sider.

Oppgaven skal ta for seg spesielle utfordringer studenten har opplevd i forbindelse med planlegging, gjennomføring og evaluering av undervisning i faget i første praksisperiode. Ut fra en valgt problemstilling skal det ved bruk av didaktisk teori gjøres refleksjoner over hvordan disse utfordringene kan finne sine mulige løsninger.

Oppgaven forutsetter loggføring og skriftliggjøring av praksisforløpet og veiledningen i den forbindelse (praksisjournal). Problemstillingen skal godkjennes av didaktikklærer.

Oppgaven vurderes med godkjent/ikke godkjent.

Vurderes oppgaven til ikke godkjent får studenten ett nytt forsøk til fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan framstille seg til avsluttende eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Matematikk, didaktikk 1* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPHPRAH15 Praksisperiode 1, 6 uker (Høst 2015)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk del av *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid*.

Undervisningssemester

1. semester (høst)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentenes læringsutbytte er gruppert under kompetanseområder som er angitt i rammeplanen for utdanningen. Etter fullført praksisperiode skal studenten ha kompetanse på følgende områder:

Faglig kompetanse innebærer at studenten:

- fremstiller det faglige innholdet variert og prøver å tilpasse det til enkeltelever og elevgrupper
- gjennom faglig innsikt, engasjement og formidlingsevne motiverer for læring og utvikling
- kjenner til gjeldende lover og styringsdokumenter som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen
- prøver ut noen relevante faglige metoder og uttrykksformer
- kan identifisere de fem grunnleggende ferdigheter i alle fag

Pedagogisk- og fagdidaktisk kompetanse innebærer at studenten:

- kan planlegge og gjennomføre undervisning i samarbeid med praksislærer og alene
- kan formulere læringsmål for enkeltelever og elevgrupper i samsvar med læreplanene
- arbeider for å fremstå som en tydelig leder for læringsarbeidet
- arbeider for å formidle mål, innhold, arbeidsformer, rammer og vurdering for den enkelte undervisningsøkt
- er seg bevisst på flerkulturelle perspektivers betydning for læringsmiljøet
- arbeider for å vurdere og dokumentere elevers læring og utvikling
- arbeider for å prøve ut ulike former for læringsfokuserte tilbakemeldinger
- kjenner til og prøver ut didaktisk relasjonstenkning under planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- prøver ut digitale verktøy i eget arbeid og i elevenes læringsarbeid reflekterer over egen undervisning

Sosial kompetanse innebærer at studenten:

- kommuniserer og samarbeider på en inkluderende måte med enkeltelever og elevgrupper
- bygger gode relasjoner til elever, kollegaer, foresatte og andre aktuelle samarbeidspartnere

Yrkesetisk kompetanse innebærer at studenten:

- er punktlig, møter godt forberedt til undervisning og veiledning
- bidrar til å løse samarbeidsvansker på skolen
- har innsikt i egne holdninger
- fremstår som en god rollemodell og ivaretar lærerrollen i samsvar med verdier og normer som er nedfelt i den profesjonsetiske plattformen

Utviklings- og endringskompetanse innebærer at studenten:

- viser åpenhet og vilje til å motta tilbakemeldinger om egen læreratferd fra elever og andre i skolesamfunnet
- er aktiv i veiledningsfasen
- har evne til å ta andres perspektiv
- viser interesse for skolens utviklingsarbeid
- bruker undervisningserfaring til å forbedre egen praksis
- reflekterer over og viser vilje og evne til å endre praksis som følge av veiledning

Innhold

Studentene skal totalt ha 12 ukers veiledet praksisopplæring (jfr. rammeplanen for studiet), normalt fordelt på to perioder på 6 uker hver. I heltidsutdanningen gjennomføres en periode i løpet av høstsemesteret og en i løpet av vårsemesteret. Eventuell veiledet skoleovertakelse kommer i fradrag. Praksisopplæringen skal være allsidig og ha progresjon med stigende krav til selvstendighet og ansvar, i tråd med læringsutbyttebeskrivelsene for hver praksisperiode.

HiØ har avtaler med mange skoler i Østfold, både videregående skoler og ungdomsskoler, og praksisopplæringen gjennomføres primært ved disse skolene. I noen tilfeller kan det være aktuelt å gjennomføre praksisopplæringen på skoler utenfor Østfold. Dette må avtales spesielt med studieleder og praksiskoordinator, og studenten vil måtte påregne å delta i arbeidet med å fremskaffe praksisplass. Høgskolen vil så inngå en avtale med skolen før praksisperioden begynner.

Undervisnings- og læringsformer

Ordinær praksis

Studentens samlede arbeidstid og tilstedeværelse på praksisskolen forventes å svare til en lærers arbeidstid og det forventes at studenten skal ta del i skolehverdagen med dens ulike aktiviteter, slik som planlegging, møter, samarbeid med kollegaer og foresatte, elevtjeneste, praksisarenaer og møter med eksterne samarbeidspartnere.

Lærerstudenten skal ha 8-12 undervisningstimer (praksistimer) i uken fordelt på det/de fag studenten har i fagdidaktikk i lærerutdanningen. Dersom studenten har to fagdidaktiske emner i lærerutdanningen skal studenten normalt undervise i begge fag i begge perioder. Praksistimer er undervisningstimer, hvor studenten underviser, inngår som medunderviser eller foretar observasjon av praksislærer eller andre lærere ved praksisskolen. Studentene kan organiseres i par eller i grupper på tre, men det må sikres et individuelt timetall på minimum 4 timer pr. uke.

Praksislæreren skal være til stede i klassen når studenten underviser og gjøre observasjoner til senere bruk i veiledningstimer. Etter avtale mellom student og praksislærer kan noen av praksistimene gjennomføres uten praksislærers tilstedeværelse i praksisperiodens siste halvdel. Det fastsatte antall praksistimer for praksisperioden kan fordeles for perioden etter avtale mellom studenter og hovedkontakt.

Ved starten av praksis inngås en avtale mellom student og praksislærer om når og hvordan veiledning vil finne sted. Dette er praksislærers ansvar.

Veiledningstimer

I tillegg til de 8-12 timene undervisning pr. uke skal student og praksislærer ha ca. 3 timer veiledning hver uke. Ved par og grupper økes veiledningstiden til 4-5 timer.

Disse veiledningstimer skal fordeles jevnt utover i praksisperioden, slik at studenten får kontinuerlig oppfølging. Veiledningstiden skal brukes til å planlegge undervisningen, til midtveisevaluering og til den siste evaluerende samtale. En veiledningstime er på 45 min. + 15 min. forberedelse. Midtveisevalueringen skal reflektere at studenten er på rett vei. Midtveisevaluering avtales mellom student og praksislærer, og kan foregå muntlig og/eller skriftlig.

Dersom det er tvil om studentens egnethet for å bli lærer ved midtveisevalueringen, må høgskolen varsles slik at eventuelle tiltak kan iverksettes.

Veiledningstimer er timer, hvor studenten reflekterer i fellesskap med praksislæreren. Det sentrale er analyse og vurdering av undervisningspraksis. Særsilt skal det legges vekt på drøfting av studentens begrunnelser og oppfatninger av den pedagogiske praksis.

Praksislærere og hovedkontakter lønnes for arbeidet etter inngåtte, gjeldende avtaler, som kunngjøres praksisskolene i epost fra høgskolen i forkant av praksisperioden.

Forberedelse

Avtale mellom hovedkontakt, praksislæreren og studenten inngås ved oppstart av praksisperioden, og omhandler

- studentens undervisningsoppgaver, timeplan/undervisning for den konkrete praksisperiode
- overordnede timeplaner/undervisningsplaner for aktuelle klasser, slik at studenten er kjent med at det kan skje endringer i deres tidsplaner underveis i praksisperioden
- veiledningstimenenes plassering i praksisperioden
- tidspunkt for midtveisevaluering
- deltakelse i team- og foreldremøter

Det er student og praksislærer felles ansvar å inngå en slik avtale i forkant av praksis. En slik avtale kan være enten muntlig eller skriftlig.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1. Obligatorisk oppmøte

Det er møteplikt til alle aktiviteter i forbindelse med praksisopplæringen. Studentens samlede arbeidstid og tilstedeværelse på praksisskolen forventes å svare til en lærers arbeidstid og det forventes at studenten skal ta del i skolehverdagen med dens ulike aktiviteter, slik som planlegging, møter, samarbeid med kollegaer og foresatte, elevtjeneste, praksisarenaer og møter med eksterne samarbeidspartnere. Studenten har samme møteplikt som en ansatt lærer, og skal levere eventuell sykemelding på skolens kontor, samt til sin praksislærer.

Erstatningstid for mangelfull praksisopplæring

Hvis studenten har hatt for mye fravær pga. dokumentert sykdom, kan praksisledelse/studieleder i samarbeid med hovedkontakt evt. forlenge praksisoppholdet, slik at studenten får gjennomført sin praksisopplæring og uten å få sin lærerutdanning unødig forlenget.

2. Skriftliggjøring

Undervisningsplaner og praksisjournal

Planene for undervisningen skal skriftliggjøres etter nærmere retningslinjer og legges fram for praksislærer i forbindelse med førveiledning. Studentene skal også føre en praksisjournal. Undervisningsplaner og journal trekkes inn i undervisningen i fagdidaktikk og pedagogikk og danner grunnlag for arbeidskrav i pedagogikk og fagdidaktikk1 og 2.

Eksamen

Praksislærer vurderer studentens praksisopplæring i samråd med skolens hovedkontakt.

Studentene skal vurderes i forhold til kompetanseområdene som beskrevet i læringsutbytte ovenfor. Disse framkommer også i praksisrapporten som praksisskolen sender til høgskolen etter endt praksisperiode.

På grunnlag av en samlet vurdering av studenten på disse områdene, gis studenten en samlet karakter bestått/ikke bestått.

Vurderingen uttrykkes skriftlig i en rapport og karakterskjema som sendes lærerutdanningen elektronisk. Rapporten skal fylles ut på de forskjellige vurderingspunktene og med bestått/ikke bestått som karakter. Rapporten sendes inn til Høgskolen senest to uker etter avsluttet praksis.

Skikkethetsvurdering

I tillegg til vurdering av studentenes praksiskompetanse skal det også finne sted en skikkethetsvurdering av studentene. (Jfr. FOR 2006-06-30 nr 859: Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, § 1 – 3, spesielt).

Se også HiØs nettsider for skikkethetsvurdering som beskriver prosedyrer ved skikkethetsaker.

Oppfølging fra høgskolens faglærere

Studentene og praksisskolen følges opp av en av høgskolens faglærere (didaktikk- eller pedagogikklærer) i praksisperiodene. Faglæreren skal normalt ha en samtale med studenten på praksisskolen i minst en av periodene. Faglæreren er ansvarlig for å finne tidspunkt for en treparts-samtale mellom student(er), praksislærer og faglærer. Etter nærmere avtale kan høgskolens faglærer observerer noe av studentens undervisning. Det er utarbeidet et rapporteringsskjema for faglærer.

Viktige dokumenter relatert til praksisopplæring

På studiets nettsider er det samlet en rekke dokumenter som er viktige for praksisopplæringen: www.hiof.no/praksisppu

Her finnes blant annet følgende dokumenter:

- Kriterier for skikkethetsvurdering (Utdrag fra Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning)
- Mal for undervisningsplanlegging
- Rapport fra praksisskole med vurdering av studenten med begrunnelse (vurderingsrapport fra praksisskolen)
- Faglærerrapport fra høgskolen – om veiledningen. (Rapport fra faglærer på HiØ)

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Evaluering av praksisopplæringen skjer i forbindelse med skriftlige evalueringer midtveis i studieforløpet og på slutten av studiet.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:48:28

LPDR212 Drama/teater, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Liv Anne Fossbråten

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreporsesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elevvurdering for læring, undervisningsvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk fram møte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Drama/teater, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk, dvs. hele studiet):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsingsperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPKH212 Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Solveig Toft

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevens ulike faglige læreforutsetninger

- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelser i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevens behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarne opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Kunst og håndverk/formgivning, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et danningsperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPRLE212 Religion, livssyn og etikk, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Alf Rolin

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevens ulike faglige læreforutsetninger

- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelser i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevens behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Religion, livssyn og etikk, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

* = i kompendiet

(Bøkene uten stjerne kan kjøpes i bokhandelen)

* Afdal, G. (2013) 'De store spørsmål og de små samtaler: Læreren som leder og deltaker i arbeid med religion', i: Christensen, H. og Ulleberg, I. (red.) *Klasseledelse, fag og danning*. Oslo Gyldendal akademisk, 191-210 (20 s.)

Andreassen, B.-O. (2012) *Religionsdidaktikk. En innføring*. Oslo: Universitetsforlaget. (225 s.)

- * Björlin, O. (2008) «Religionsläraren och religionerna», I: Lundberg, J. G. og Persson, B. L. (red.): religionskunnskap.nu. Föreningen lärare i religionskunnskap. Årsbok, 40, s. 71-85 (15 s.)
- * Breidlid, H. and T. Nicolaisen (2011) 'Fortellingens ulike dimensjoner' i: I begynnelsen var fortellingen. Oslo: Universitetsforlaget, s. 57-76 (20 s.)
- * Børresen, B. (2008) 'Filosofisk samtale som arbeidsmåte', Religion og livssyn, 20, nr. 2, 40-44 (5 s.)
- * Enger, T. (1996) 'Læreren i grunnskolen nye religionsfag: Åpent sinn og tomt hjerte?' Kirke og Kultur, 313-322 (10 s.)
- * Fauske, R. (2013) ««Eg er så redd for ikkje å vere nøytral nok» Korleis skal ein tolke kravet om ei objektiv og nøytral undervisning, og kva problem er knytte til desse målsettingane?», i: Bente Afset m. fl. (red.) Kunnskap til hva? Om religion i skolen. Trondheim: Akademika forlag, s. 215-238
- * Franck, O. (2013) «Den tredje vägen: mellan objektivistiska och subjektivistiska bilder av tro i undervisning i religionskunnskap. Religious literacy = Religjös literacitet?», Religion och livsfrågor (3), s. 19-23
- * Fuglset, K. S. (2006) Fenomenet religionsundervisning. Fenomenologisk religionspedagogikk i det postsekulære samfunnet, HBO-rapport 6. Bodø: Høgskolen i Bodø. Kapitlene 2: 'Livsverda som forskningsfelt', 18-36 (19 s.)
- * Fuglseth, K. S. (2006) «For mykje eller for lite religion i det offentlige rommet?», Kirke og Kultur, nr. 1, 92-102 (11 s.) (=kap. 4 'Samfunnets religiøse grunnlag' i boken Fenomenet religionsundervisning)
- * Funch, C. (2011) 'Etisk og eksistensiel dannelse - gjennom 'den store' og 'den lille' fortælling', Religionslæreren (2), 3-4 (2 s.)
- * Gulbrandsen, E. (2002) «Den beste innfallsvinkelen for å starte arbeidet med filosofisk tenkning sammen med barn - finnes den?», Barn, nr. 3, 85-97 (12 s.)
- * Gustafsson-Lundberg, J. (2006) «Religion, politik och globalisering. Religionsdidaktiska perspektiv». I: Lundberg, J. G. og Persson, B. L. (red.): religionskunnskap.nu. Föreningen lärare i religions-kunnskap. Årsbok, 38, 79-93 (15 s.)
- * Halvorsrud, Merete Moe og Moe, Steinar (2012) «RLE-faget i lokale læreplaner - en fallitt i skolen?», Prismet, 63, nr. 2-3, 157-172 (16 s.).
- * Halvorsen, T. (2007) «Kohlbergkontroverser», Norsk sosialt arbeid (2), s. 90-104
- * Hansen, M. (2007) 'Pluralismen indad og udad. Skitse til en pluralistisk religionspedagogikk på bakgrunn av Robert Jacksons bog fra 2004: 'Rethinking Religious Education and Plarality', Religionslæreren (5), 10-15 (6 s.)
- * Helskog, Guro H. (2012) «Danning i retning av menneskelig modenhet og visdom gjennom filosofisk dialog», Norsk filosofisk tidsskrift 47 (1), s. 46-60
- * Herold, B. (2008) 'Undervisning med film', Religionslæreren, (1), 6-8 (3 s.)
- * Härenstam, K. (2000) Kan du höra vindhästen?: religionsdidaktik - om konsten att välja kunskap, Lund: Studentlitteratur, kap. 7, 'Didaktiska reflektioner', 123-164 (42 s.).
- * Johnsen, E. B. m. fl. (1997) Kunnskapens tekster. Jakten på den gode lærebok. Oslo: Universitetsforlaget, s. 196-197, 204-206 (5 s.) (Om lærebokanalyse)
- * Jämtrud, U. (2010) 'Film öppnar dörren til livsfrågora', Religion & livsfrågor, (4), 5-7 (3 s.)
- * Jämtrud, U. (2008) 'IKT i religionsundervisningen', Religion & livsfrågor, 38, nr. 3, 11-14 (4 s.)

- * Krogstad, K. (2012) «En undersøkelse av RLE-faget med blikk for det lokale», Prismet, 63, nr. 2-3, 143-155 (13 s.)
- * Kvamme, O. A. (2008) «Om det reviderte religion og etikk-faget», Religion og livssyn, 20, 1, 6-10 (5 s.)
- * Larsson, R. (2006) 'Livsfrågor - Religion - Livsvärld. Några funderingar i anslutning til H.-G. Heimbrocks bok om en kontekstuell religionsdidaktik', Religion & livsfrågor, 36, nr. 4, 10-12 (3 s.)
- * Laudrup, C. (2006) 'Religion og religionsundervisning i EU - Religionspædagogiske integrationsstrategier i EU', i: Andersen. P. B. m. fl., Religion, skole og kulturell integrasjon i Danmark og Sverige. København: Museum Tusulanums Forlag, 183-203 (21 s.)
- * Leer-Salvesen, K. (2013) «Filmundervisning og fiendebilder», Religion og livssyn, 25, 1, s. 7-11 (5 s.).
- * Leirvik, O. (2011) «Religionskritikk på moralsk grunnlag», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 17-21 (5 s.)
- * Lied, I. og Lied, S. (2010) «Vurdering i RLE», i: Dobson, Stephen og Engh, Roar (red.), Vurdering for læring i fag. Kristiansand: Høyskoleforlaget, s. 125-135 (11 s.).
- * Lied, S. (2009) 'Mangfold i det livssynsplurale norske klasserommet - utfordringer og muligheter for lærerutdanningen', Acta Didactica Norge, 3, nr. 1, s. 1-23 (24 s.)
- * Lippe, M. von der; Hansen, O. H. B. (2006): 'Hot-seat i KRL', i: Ett fag - mange muligheter. En prak-tisk håndbok i kristendoms-, religions- og livssynskunnskap. Kristiansand: Høyskoleforl., 96-102 (24 s.)
- * Neegaard, G., S. Øiestad Grande, R. Kvalvaag, R. Reinvang, og S. Østberg (2006) «Innføring i religionskunnskap» I: Gunnar Neegaard (red.). Logos og Dharma: Religioner, livssyn og etikk. Bergen: Fagbokforlaget, 2006, 17- 40 (24 s.)
- * Olsen, H. S. (2011) 'Den æstetiske erfaring som nutidig religionsdiskurs', Religionslæreren, 1, 3-5 (3 s.)
- * Roald, A. S. (2011) «Religionskritiske stemmer i den moderne islamske tradisjonen», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 22-26 (5 s.)
- * Rolin, A.: 'Verdiforimidling gjennom prosjektarbeid', Prismet 49 (1998), 107-115 (9 s.)
- * Skeie, G. (2002) 'Livssyn og livstolkning', Tidsskrift for Teologi og Kirke, (2), 83-105 (23 s.) http://www.idunn.no/ts/ttk/2002/02/livssyn_og_livstolkning
- * Skirbekk, G. (2011) «Religionskritikk - kvifor og korleis?», Religion og livssyn, 23, nr. 3, 12-16 (5 s.)
- * Stubø, I. (2012) «Den norske grunnskolens formålsparagraf. Verdietikk i moralfilosofisk lys», i: Lied, Sidsel og Osbeck, Religionsdidaktisk arbeid pågår! Valset: Opplandske Bokforlag, 79-108 (30 s.)
- * Stålsett, S. (2011) «'Gud' som kritisk instans. Kristne ressurser til en religionskritikk innenfra'. Religion og livssyn, 23, nr. 3, 27-31 (5 s.)
- * Synnes, R. M. (2010) «Religiøsitet blant unge muslimer og kristne i Oslo. Fra barnetro til voksentro», Tidsskrift for ungdomsforskning, 10, nr. 2, 3-18 (16 s.) <http://www.ungdomsforskning.no/>
- Sødal, H. K.: Religions og livssynsdidaktikk, Oslo 2009 el nyere, 11-182 (172 s.)
- * Thomas, A. (2010) «Farlig religion: om forskjellen på forkynnelse og holdnings-dannelse», Religion og livssyn (1), s. 22-28

* Tønnesen, E. S. (2013) «Å vise fra det uutsigelige - bruk av film i religionsundervisningen», Religion og livssyn, 25, nr. 1, 12-16 (5 s.)

* Vestøl, J. M. 'Etikkundervisning' (5 s.) <http://folk.uio.no/jonv/reldid/etikk/index.html>

* Vestøl, J. M. (2008) «Nye læreplaner - nye kompetansekrav», Religion og livssyn, 20, 1, 11-19 (9 s.).

* Lippe, M. von der (2013) «Hvordan snakker ungdom om religion - og hvorfor snakker de sånn?», din (2), s. 7-3

Totalt 889 s.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:49:17

LPMA212 Matematikk, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Audun Rojahn Olafsen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreporsesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elevvurdering for læring, undervisningsvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk fram møte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Matematikk, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et danningperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPNOR212 Norsk, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Leif Erik Vold

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisningsvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Norsk, didaktikk2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 05.09.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

- Henning Fjørtoft: *Norskdidaktikk*; Fagbokforlaget/Landslaget for norskundervisning, 2014

Andre litteraturforslag opplyses ved studiestart.

Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPFRS212 Fremmedspråk, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Camilla Bjørke

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevens ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Fremmedspråk, didaktikk2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et danningperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPKR212 Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Birgitte Nordahl Husebye

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreporsesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elevvurdering for læring, undervisningsvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk fram møte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Kroppsøving/idrettsfag, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsingsperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet: Opplyses ved studiestart og gis til dels i kompendium.

LPSF212 Samfunnsfag, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Ronald Nolet

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelser i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreporsesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elewurdering for læring, undervisvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80 %)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Samfunnsfag, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

- Lena Bostrøm: *Fra undervisning til læring*, Kommuneforlaget, 2001 (s. 11 - 127)
- Rolf Mikkelsen og Per Jarle Sætre (red): *Geografididaktikk for klasserommet*, Høyskoleforlaget 2010 (s. 127 - 194)
- Theo Koritzinsky: *Samfunnskunnskap - fagdidaktisk innføring*, Universitetsforlaget, Oslo 2006, 2. utgave (s. 13 - 250)
- Karin Taube: *Mappevurdering, undervisningsstrategi og vurderingsredskap*, Tano Aschehoug, 2000 (s.11 - 82)
- Erik Lund: *Historiedidaktikk - en håndbok for studenter og lærere*, 4. utgave, Universitetsforlaget, Oslo 2011 (kap. 1 -5, 8 og 10)
- Kjetil Bjørhaug m.fl.: *Fagenes Begrunnelser - Skolens fag og arbeidsmåter i dannelsesperspektiv*, Fagbokforlaget 2005. (Del 3 - s. 155 - 210)

Kompendium (30 sider):

- Nicola Bright and David Leat: *Towards a new professionalism*
- David Leat and David Kinniment: *Learn to debrief*
- Ronald Nolet: *Teaching thinking in Social Science and Geography*

LPMUS213 Musikk, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Studiested: Halden

Emneansvarlig: Elisabeth Giske

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk frammøte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Musikk, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsingsperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Optrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

Røys, Helge, Gjørund, Peik og Huseby, Roar 2007: *Didaktikk i skolen*. Damm Egmont

Johnsen, Bjørn 2013: *Musikkfaget på ungdomstrinnet*. Fagbokforlaget

LPNA213 Naturfag, didaktikk 2 (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Emneansvarlig: Gerd Johansen

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Praksis
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Emnet er ett av to obligatoriske fagdidaktiske emner i studiet *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid og deltid*.

Undervisningssemester

Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid: 2. semester (vår).

Praktisk-pedagogisk utdanning, deltid: 4. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskaper:

Studenten har

- innsikt i teorier om differensieringstiltak og tilpasset opplæring i faget
- kunnskaper om hvordan kartlegge til elevers ulike faglige læreforutsetninger
- innsikt i ulike undervisnings- og læringsstrategier som kan bidra til å tilpasse opplæringen

Ferdigheter:

Studenten kan

- tilpasse opplæringen i faget til elevens forutsetninger
- anvende ulike strategier og metoder i faget og hjelpe elevene til å ta i bruk ulike læringsstrategier
- tilrettelegge for elevens progresjon i faget
- vurdere og dokumentere elevenes læring i faget samt bistå elevene i egenvurdering

Generell kompetanse:

Studenten kan

- konstruktivt og kritisk delta i kollegasamarbeid
- utvise nødvendig utviklingskompetanse som lærer
- se helheter og sammenhenger i elevenes faglige og personlige utvikling
- vise en bevisst etisk holdning overfor den enkelte elev og elevgruppen

Innhold

Følgende hovedtema inngår:

- Fagets begrunnelse i allmenndanning og ulike livs-, og yrkessammenhenger
- Læreplanen, faget og ulike elevers behov for tilpasset opplæring, herunder også elever med lærevansker
- Læreprosesser med vektlegging på læring hos ulike elever
- Læremidler og IKTs betydning som hjelp for å tilpasse opplæringa i faget
- Fag- og yrkesetikk
- Elelvurdering for læring, undervisningsvurdering, sluttvurdering, framovervurdering

Undervisnings- og læringsformer

Det veksles mellom forelesning, diskusjoner, gruppearbeid og øvelser. Emnet gis som seks hele dagers undervisning, og er knyttet til seks ukers praksisopplæring.

Avhengig av antall studenter knyttet til emnet, vil emnet kunne gjennomføres som veiledning.

Praksis

Det er knyttet seks ukers praksisopplæring til emnet. Det er utarbeidet en egen emnebeskrivelse for praksisopplæringen.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

1) Obligatorisk fram møte (minimum 80%)

2) Muntlig presentasjon basert på et refleksjonsnotat om tilpasset opplæring i faget fra 2. praksisperiode. Notatet skal være på 4-5 sider og ta utgangspunkt i erfarte opplevelser og utfordringer om tilpasset opplæring/differensiering i faget i forhold til ulike elever/elevgrupper.

Vurdering: godkjent/ikke godkjent

Vurderes presentasjonen til ikke godkjent kan studenten få et nytt forsøk til ny fastsatt frist.

Arbeidskravene må være godkjent før studenten kan fremstille seg til eksamen.

Eksamen

Det gis ikke separat karakter for didaktikkemner, men spesialiseringen vil angis på vitnemålet som "godkjent".

Sluttvurdering i emnet *Naturfag, didaktikk 2* inngår i en felles eksamen for emner i PPU-studiet. For detaljer om sluttvurdering, se pkt. Vurdering i generell del av studieplanen og i emnet *Praktisk pedagogikk*.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltagelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 29.06.2014.

Felleslitteratur (pedagogikk og fagdidaktikk):

- Børhaug, Fenner, Aase 2005: *Fagenes begrunnelser. Skolens fag og arbeidsmåter i et dannelsesperspektiv*. Fagbokforlaget
- Hauge, An-Magritt 2014: *Den felleskulturelle skolen*. Universitetsforlaget
- Hiim og Hippe 2009: *Undervisningsplanlegging for yrkesfaglærere*, Gyldendal. alternativt
Hiim og Hippe 1998: *Undervisningsplanlegging for yrkeslærere*, Gyldendal.
- Traavik, Hallås, Ørvig 2009: *Grunnleggende ferdigheter i alle fag*. Universitetsforlaget.
- Opptrykk: Repstad, Kari 2014: *Yrkesretting av fellesfagene i videregående opplæring*. Pedlex. (side 6 - 18, 12 sider). I Kompendium for pedagogikkfaget.

Litteratur spesifikt for emnet:

Bok:

Knain, E., & Kolstø, S. D. (2011). *Elever som forskere i naturfag*. Oslo: Universitetsforlaget.

Artikler (I tillegg kommer noen artikler, ca. 100 s., som vil være særskilt relevant i forhold til tema det arbeides med i undervisning):

Abrahams, I., & Millar, R. (2008). Does practical work really work? A study of the effectiveness of practical work as a teaching and learning method in school science. *International Journal of Science Education* 30(14), 1945-1969.

Braund, Martin, & Campbell, Bob. (2010). Learning to Teach About Ideas and Evidence in Science: The Student Teacher as Change Agent. *Research in Science Education*, 40(2), 203-222. doi: 10.1007/s11165-008-9110-0

Kind, P.M. (2003). Praktisk arbeid og naturfagvitenskapelig allmenndannelse. In B. Bungum, D. Jorde & S. Sjøberg (Eds.), *Naturfagdidaktikk: perspektiver, forskning, utvikling* (pp. 226-244). Oslo: Gyldendal akademisk.

Knain, E. (2005). Skrivning i naturfag: mellom tekst og natur. *NorDiNa, NB(NB)*, 73-84.

Kolstø, S. D. (2001). Scientific literacy for citizenship: Tools for dealing with the science dimension of controversial socioscientific issues. *Science Education*, 85(3), 291-309.

Millar, R. (1996). Towards a science curriculum for public understanding. *School Science Review*, 77(280), 7-18.

Ødegaard, M., & Arnesen, N. E. (2010). Hva skjer i naturfagklasserommet? Resultater fra en videobasert klasseromsstudie; PISA. *NorDiNa*, 6(1), 16-32.

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:49:16

LPHPRAV15 Praksisperiode 2, 6 uker (Vår 2016)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 0

Ansvarlig avdeling: Avdeling for lærerutdanning

Stuedsted: Halden

Undervisningsspråk: Norsk

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Evaluering av emnet

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk del av *Praktisk-pedagogisk utdanning, heltid*.

Undervisningssemester

2. semester (vår)

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Studentenes læringsutbytte er gruppert under kompetanseområder som er angitt i rammeplanen for utdanningen. Etter fullført praksisperiode skal studenten ha kompetanse på følgende områder:

Faglig kompetanse innebærer at studenten:

- fremstiller det faglige innholdet variert og tilpasset enkeltelever og elevgrupper
- gjennom faglig innsikt, engasjement og formidlingsevne motivere for læring og utvikling
- kan gjøre rede for og arbeide etter gjeldende lover og styringsdokumenter som er relevante for profesjons- og yrkesutøvelsen
- kan benytte og utvikle relevante faglige metoder uttrykksformer
- kan identifisere og arbeide systematisk med de fem grunnleggende ferdighetene i alle fag

Pedagogisk- og fagdidaktisk kompetanse innebærer at studenten:

- kan planlegge og gjennomføre undervisning på en selvstendig og reflektert måte
- kan formulere tydelige læringsmål for enkeltelever og elevgrupper i samsvar med læreplanen
- fremstår som en tydelig leder for læringsarbeidet
- arbeider for å formidle mål, innhold, arbeidsformer, rammer og vurdering for den enkelte undervisningsøkt
- er seg bevisst på flerkulturelle perspektivers betydning for læringsmiljøet og tar hensyn til dette i planlegging og gjennomføring av undervisningen
- viser innsikt i vurdering og dokumentasjon av elevers læring og utvikling
- gir læringsfokusede tilbakemeldinger
- benytter didaktisk relasjonstenkning under planlegging, gjennomføring og vurdering av undervisning
- bruker digitale verktøy i eget arbeid og kan lede elevenes læringsarbeid når de bruker digitale verktøy
- kan orientere seg i relevant faglitteratur og forholde seg kritisk til informasjonskilder og teorier

Sosialkompetanse innebærer at studenten:

- kommuniserer og samarbeider på en inkluderende måte med enkeltelever og elevgrupper
- arbeider for å medvirke til konstruktivt og inkluderende læringsmiljø i samsvar med skolens målsetting og verdier
- bygger gode relasjoner til elever, kollegaer, foresatte og andre aktuelle samarbeidspartnere

Yrkesetisk kompetanse innebærer at studenten:

- er punktlig, møter godt forberedt til undervisning og veiledning
- bidrar til å løse samarbeidsvansker og mobbing på skolen
- har innsikt i egne holdninger
- fremstår som en god rollemodell og ivaretar lærerrollen i samsvar med verdier og normer som er nedfelt i den profesjonsetiske plattformen

Utviklings- og endringskompetanse innebærer at studenten:

- viser åpenhet og vilje til å motta tilbakemeldinger om egen undervisning og atferd
- er aktiv i veiledningsfasen
- har evne til å ta andres perspektiv og tar hensyn til det
- engasjerer seg i skolens utviklingsarbeid
- bruker undervisningserfaringen til å forbedre egen praksis
- reflekterer over og viser vilje og evne til å endre praksis som følge av veiledning

Innhold

Studentene skal totalt ha 12 ukers veiledet praksisopplæring (jfr. rammeplanen for studiet), normalt fordelt på to perioder på 6 uker hver. Eventuell veiledet skoleovertakelse kommer i fradrag. Praksisopplæringen skal være allsidig og ha progresjon med stigende krav til selvstendighet og ansvar, i tråd med læringsutbyttebeskrivelsene for hver praksisperiode.

HiØ har avtaler med mange skoler i Østfold, både videregående skoler og ungdomsskoler, og praksisopplæringen gjennomføres primært ved disse skolene. I noen tilfeller kan det være aktuelt å gjennomføre praksisopplæringen på skoler utenfor Østfold. Dette må avtales spesielt med studieleder og praksiskoordinator, og studenten vil måtte påregne å delta i arbeidet med å fremskaffe praksisplass. Høgskolen vil så inngå en avtale med skolen før praksisperioden begynner.

Undervisnings- og læringsformer

Ordinær praksis

Studentens samlede arbeidstid og tilstedeværelse på praksisskolen forventes å svare til en lærers arbeidstid og det forventes at studenten skal ta del i skolehverdagen med dens ulike aktiviteter, slik som planlegging, møter, samarbeid med kollegaer og foresatte, elevtjeneste, praksisarenaer og møter med eksterne samarbeidspartnere.

Lærerstudenten skal ha 8-12 undervisningstimer (praksistimer) i uken fordelt på det/de fag studenten har i fagdidaktikk i lærerutdanningen. Dersom studenten har to fagdidaktiske emner i lærerutdanningen skal studenten normalt undervise i begge fag i begge perioder. Praksistimer er undervisningstimer, hvor studenten underviser, inngår som medunderviser eller foretar observasjon av praksislærer eller andre lærere ved praksisskolen. Studentene kan organiseres i par eller i grupper på tre, men det må sikres et individuelt timetall på minimum 4 timer pr. uke.

Praksislæreren skal være til stede i klassen når studenten underviser og gjøre observasjoner til senere bruk i veiledningstimen. Etter avtale mellom student og praksislærer kan noen av praksistimene gjennomføres uten praksislærers tilstedeværelse i praksisperiodens siste halvdel. Det fastsatte antall praksistimer for praksisperioden kan fordeles for perioden etter avtale mellom studenter og hovedkontakt.

Ved starten av praksis inngås en avtale mellom student og praksislærer om når og hvordan veiledning vil finne sted. Dette er praksislærers ansvar.

Veiledningstimer

I tillegg til de 8-12 timene undervisning pr. uke skal student og praksislærer ha ca. 3 timer veiledning hver uke. Ved par og grupper økes veiledningstiden til 4-5 timer.

Disse veiledningstimenes skal fordeles jevnt utover i praksisperioden, slik at studenten får kontinuerlig oppfølging. Veiledningstiden skal brukes til å planlegge undervisningen, til midtveiseevaluering og til den siste evaluerende samtale. En veiledningstime er på 45 min. + 15 min. forberedelse. Midtveiseevalueringen skal reflektere at studenten er på rett vei. Midtveiseevaluering avtales mellom student og praksislærer, og kan foregå muntlig og/eller skriftlig.

Dersom det er tvil om studentens egnethet for å bli lærer ved midtveiseevalueringen, må høgskolen varsles slik at eventuelle tiltak kan iverksettes.

Veiledningstimer er timer, hvor studenten reflekterer i fellesskap med praksislæreren. Det sentrale er analyse og vurdering av undervisningspraksis. Særskilt skal det legges vekt på drøfting av studentens begrunnelser og oppfatninger av den pedagogiske praksis.

Praksislærere og hovedkontakter lønnes for arbeidet etter inngåtte, gjeldende avtaler, som kunngjøres praksisskolene i epost fra høgskolen i forkant av praksisperioden. Informasjon om godtgjøring finnes også på høgskolens [nettsider](#).

Forberedelse

Avtale mellom hovedkontakt, praksislæreren og studenten inngås ved oppstart av praksisperioden, og omhandler

- studentens undervisningsoppgaver, timeplan/undervisning for den konkrete praksisperiode
- overordnede timeplaner/undervisningsplaner for aktuelle klasser, slik at studenten er kjent med at det kan skje endringer i deres tidsplaner underveis i praksisperioden
- veiledningstimenes plassering i praksisperioden
- tidspunkt for midtveisevurdering
- deltakelse i team- og foreldremøter

Det er student og praksislærer felles ansvar å inngå en slik avtale i forkant av praksis. En slik avtale kan være enten muntlig eller skriftlig.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

Møteplikt

Det er møteplikt til alle aktiviteter i forbindelse med praksisopplæringen. I praksisukene må studentens samlede arbeidstid forventes å svare til en lærers arbeidstid. Deltakelse i alle typer læreropp-gaver i praksisperioden, for eksempel avtalte møter med foresatte, teammøter m.m. er obligatoriske. Studenten har samme møteplikt som en ansatt lærer, og skal levere eventuell sykemelding på skolens kontor, samt til sin praksislærer.

Erstatningstid for mangelfull praksisopplæring

Hvis studenten har hatt for mye fravær pga. dokumentert sykdom, kan praksisledelse/studieleder i samarbeid med hovedkontakt evt. forlenge praksisoppholdet, slik at studenten får gjennomført sin praksisopplæring og uten å få sin lærerutdanning unødig forlenget.

Skriftliggjøring:

Undervisningsplaner

Planene for undervisningen skal skriftliggjøres i henhold til malen som er utarbeidet på studiet. Planene skal legges fram for praksislærer i forbindelse med før-veiledning.

Praksisjournal

Lærerstudenten fører en praksisjournal for å skape sammenheng i praksisarbeidet. Praksisjournalen er personlig, men ikke privat. Undervisningsplaner og praksisjournal skal trekkes inn i undervisningen i fagdidaktikk og pedagogikk samt være grunnlag for arbeidskrav.

Eksamen

Praksislærer vurderer studentens praksisopplæring i samråd med skolens hovedkontakt. Studentene skal vurderes i forhold til kompetanseområdene som beskrevet i læringsutbytte ovenfor. Disse framkommer også i praksisrapporten som praksisskolen sender til høgs-kolen etter endt praksisperiode.

På grunnlag av en samlet vurdering av studenten på disse områdene, gis studenten en samlet karakter bestått/ikke bestått.

Vurderingen uttrykkes skriftlig i en rapport og karakterskjema som sendes lærerutdanningen elektronisk. Rapporten skal fylles ut på de forskjellige vurderingspunktene og med bestått/ikke bestått som karakter. Rapporten sendes inn til Høgs-kolen senest to uker etter avsluttet praksis.

Skikkethetsvurdering

I tillegg til vurdering av studentenes praksiskompetanse skal det også finne sted en skikkethetsvurdering av studentene. (Jfr. FOR 2006-06-30 nr 859: Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning, § 1 – 3, spesielt).

Se også HiØs nettsider for skikkethetsvurdering som beskriver prosedyrer ved skikkethets-saker.

Oppfølging fra høgs-kolens faglærere

Studentene og praksisskolen følges opp av en av høgs-kolens faglærere (didaktikk- eller pedagogikk-lærer) i praksisperiodene. Faglæreren skal normalt ha en samtale med studenten på praksisskolen i minst en av periodene. Faglæreren er ansvarlig for å finne tidspunkt for en treparts-samtale mellom student(er), praksislærer og faglærer. Etter nærmere avtale kan høgs-kolens faglærer observerer noe av studentens undervisning. Det er utarbeidet et rapporteringsskjema for faglærer.

Viktige dokumenter relatert til praksisopplæring

På studiets nettsider er det samlet en rekke dokumenter som er viktige for praksisopplæringen: www.hiof.no/praksisppu

Her finnes blant annet følgende dokumenter:

- Kriterier for skikkethetsvurdering (Utdrag fra Forskrift om skikkethetsvurdering i høyere utdanning)
- Mal for undervisningsplanlegging
- Rapport fra praksisskole med vurdering av studenten med begrunnelse (vurderingsrapport fra praksisskolen)

- Faglærerrapport fra høgskolen – om veiledningen. (Rapport fra faglærer på HiØ)

Evaluering av emnet

For å kunne tilby en aktuell og relevant utdanning av god kvalitet er vi avhengig av studentenes tilbakemeldinger og deltakelse i evaluering av emnet. Det enkelte fagmiljø har ansvar for å etablere faste og allment kjente evalueringsrutiner på emnenivå (kalt EVA3).

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 26. okt. 2021 02:49:16